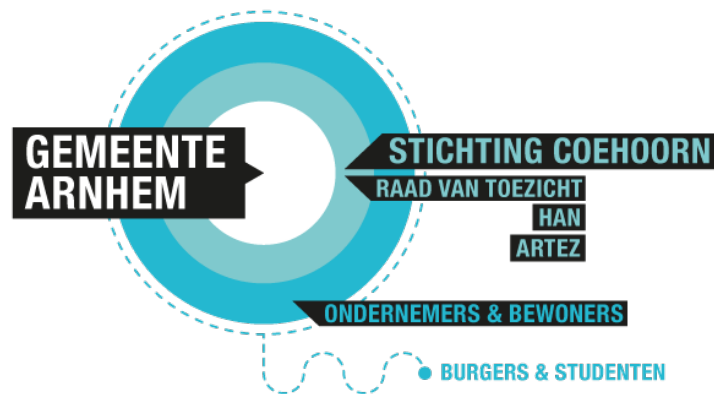
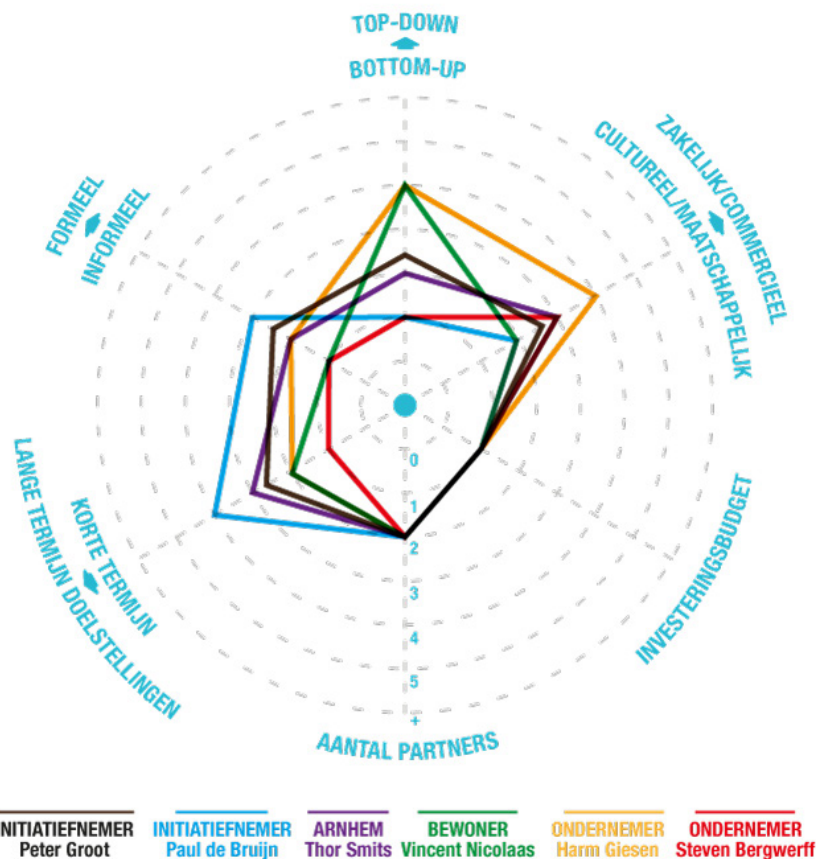
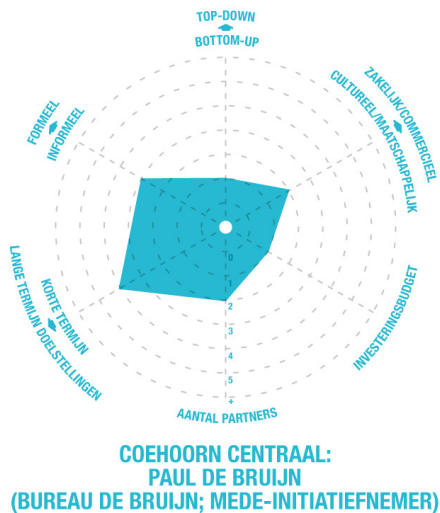

DTO COLLEGE 2015 MIDDLE UP DOWN COEHOORN CENTRAAL ARNHEM Interviews

Paul de Bruijn	Urban Inspiration	mede-initiatiefnemer
Thor Smits	Arnhem	ambtelijk opdrachtgever
Steve Bergwerff	Stella by Starlight	ondernemer
Harm Giessen	By Harm	ondernemer
Willem Jakobs		parkregisseur
Stefanie Hesseling	Kunstlab	ondernemer
Vincent Nicolaas		bewoner

Paul de Bruijn (initiatiefnemer samen met Peter Groot) is als het ware in het project gerold omdat hij zich richt op tijdelijke inrichting van stedelijke ruimte, het Manifest van de Ruimte in 2011 heeft geschreven en frequent reizen naar Berlijn maakt om daar de informele en creatieve delen van de stad te bezoeken. Hij is in eerste instantie bij het initiatief betrokken geraakt om bij het Paradijsgebied een creatieve zone op te starten. Later is dit initiatief min of meer getransplanteerd naar het Coehoorngebied.

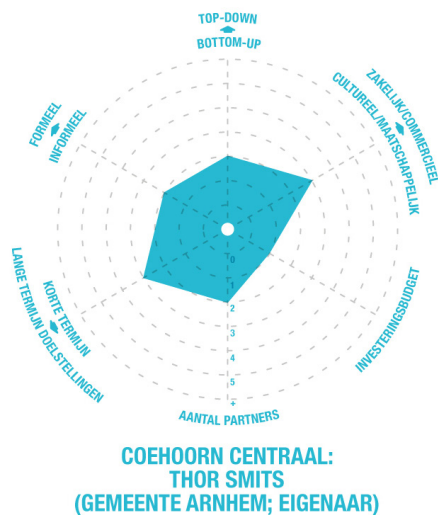
Hij ziet zijn huidige taken bij Coehoorn als mede-vormgever, bestuurslid (voorzitter) en uitvoerend lid van het projectbureau. Het accent van zijn uitvoerende werkzaamheden ligt op de communicatie, zowel binnen het project, als de externe communicatie. In de opstartfase hebben de initiatiefnemers honderden uren onbetaald werk verricht. Momenteel worden zij één dag in de week betaald, maar de praktijk wijst uit dat ze daarnaast nog één tot anderhalve dag per week onbetaald werk verrichten. De initiatiefnemers zijn risicodragend als de inkomsten of uitgaven van de stichting tegenvallen. Geen enkel commercieel bedrijf zou dit project onder deze voorwaarden willen uitvoeren.

De Bruijn hoopt dat het project voor anderen een voorbeeld kan zijn om verweesde plekken in Arnhem zelf op te pakken. Het project laat zien dat ook kapitaalarme initiatieven kunnen bestaan indien vanuit bestaande waarden wordt gewerkt en uiteindelijk toch naar een financieel stabiele basis wordt toegewerkt. Daarmee bedoelt hij een project waarbij de kosten zijn gedekt en waardevolle inzet van deelnemers redelijk kan worden betaald.

De Bruijn ziet de rol van de gemeente als meervoudig. Als eerste is de gemeente eigenaar van het ingezette vastgoed en daarmee de verhurende partij. Daarnaast heeft zij haar algemene bewakende rollen. Dit betekent voor het project het opvangen van de discrepanties tussen de dynamiek in het project en de door de raadsmotie vastgelegde ruimte. Daarnaast moet ze staand beleid en vigerende regelgeving handhaven. De derde belangrijke rol is de faciliterende. Het gaat dan om praktische zaken als de openbare ruimte, juridische inkadering en praktische advisering bij het beheer van gebouwen.

Hij ziet de onvermoeibare inzet van initiatiefnemers en vrijwilligers als succesfactor. Ook de positieve houding van een aantal ambtenaren en de onmiskenbare steun die uitgaat van de raadsmotie spelen mee. De intensieve, open en constructieve communicatie is cruciaal.

Volgende > Thor Smits

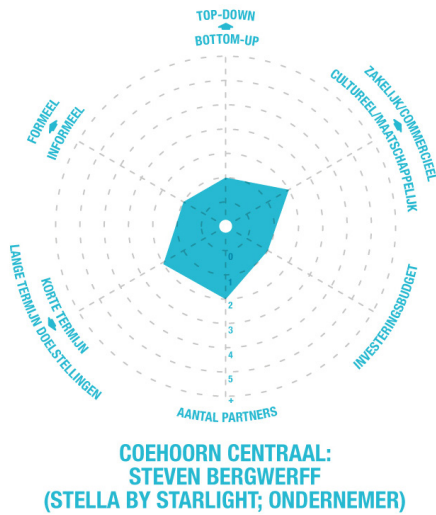
Thor Smits Smits is ambtelijk opdrachtgever en schakel tussen het gemeentebestuur en de ambtelijke organisatie. De Directe reden om betrokken te zijn bij Coehoorn Centraal is de motie in de gemeenteraad. Zijn persoonlijke motivatie was om vanuit de gemeente mee te denken en werken met placemaking in de zuidelijke binnenstad. Hij herinnert zich de eerste gesprekken met Peter en Paul. Er was nog geen concrete status van het project maar ze moesten er wel uit zien te komen. Er is toen besloten om meteen sleutels over te dragen en niet eerst te overleggen over allerlei aspecten. De overeenkomst over de huurprijs is pas een jaar na de start getekend.

Hij ziet de rol van de gemeente in eerste instantie als verhuurder. Daarnaast heeft de gemeente publieksrechtelijke rollen (handhaving, veiligheid, vergunningen) en wijkverantwoordelijkheid (sociaal-fysieke wijkregie). Het is momenteel gemeentelijk beleid om burgerinitiatieven de ruimte te geven maar niet verantwoordelijk te zijn voor programmering en financiering. Dit levert af en toe conflicten op omdat sommige beleidslijnen uit de gemeente zich ook met Coehoorn bezig gaan houden (Expeditie Coehoorn – wijkontwikkeling en duurzaamheid). Het Park levert nog onduidelijkheden op over beheer en verantwoordelijkheid. Wij is aansprakelijk als er een boom omvalt of zo. Hier wordt nu over gesproken en dat komt wel goed.

De gemeente heeft bij de start geïnvesteerd om de gebouwen in gebruik te nemen (asbestsannering en brandveiligheid). De jaarlijkse kosten zijn het onderhoud van de panden, ambtelijke uren en rentelasten. Hier staan huurinkomsten tegenover. Smits kan geen details geven over hoogten van bedragen. Het verdienmodel voor de gemeente is vooral de maatschappelijk opbrengst (die er zeker is). Het gebied functioneert beter en er is meer leefgenot voor de omwonenden. Ook is er een verbetering van de vastgoedpositie in de vorm van een potentiële stijging in de waarde van het vastgoed. Daarnaast wordt de wijk meer waard voor de stad en is Coehoorn goed voor de citybranding als creatieve woon- en werkstad.

Thor Smits ziet Coehoorn als een experiment in het vrijgeven door de gemeente en het overlaten aan burgerinitiatieven. Hij hoopt dat de betrokken partijen dat ook zo ervaren. Naar zijn mening is dit experiment nu al geslaagd. Het vrijgeven is het succes van de gemeente, de invulling die van de initiatiefnemers.

Succesfactoren zijn volgens hem het gewoon beginnen, niet te veel nadenken en afspreken, het denken door doen. De moeilijkheid zit in de samenwerking, de drukte binnen de gemeente, de uitdaging om alle lijnen bijeen te krijgen en houden intern en met alle betrokken partijen. Het project is een veelvoudigheid van energie, belangen en beleidslijnen.

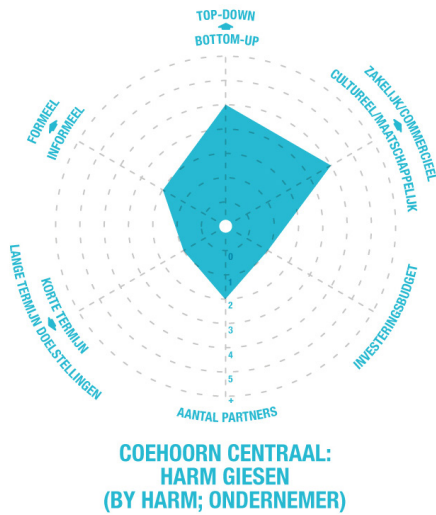

Steven Bergwerff is ondernemer bij Stella by Starlight. De horeca-plek fungeert als een huiskamercafé voor de buurt en is een trefpunt in de wijk voor bewoners en bedrijven. Steven wilde een plek waar hij een speeltuin kon creëren met anderen. Iets met horeca en muziek, geen concept maar organische opgebouwd, zelfstandig en het liefst zonder subsidie. Het moest een plek worden waar je out of the box mag denken. Hier leek binnen Coehoorn ruimtevoortezijn en daarom is hij samen met compagnon Ruben de Rooij vol ingesprongen. Stella by Starlight was de eerste huurder in het project. Ondanks dat het project formeel eindigt in 2018 hoopt hij de betrokkenheid in de buurt niet te verliezen. Steven ziet Stella als het directe en zichtbare aanspreekpunt voor Coehoorn in de wijk. Ze organiseren regelmatig concerten en bijeenkomsten voor een divers publiek zodat er allerlei personen komen en de kans op betrokkenheid en samenwerking wordt vergroot.

Met Stella by Starlight wil Steven een voorbeeld zijn voor startende ondernemers en een plek waar mensen kunnen re-integreren, zichzelf durven te zijn en Stella gebruiken als springplank. Het is een plek die altijd in beweging is. De droom is om een zelfvoorzienende plek te zijn midden in de stad. Eigen energie, eigen onderhoud en een creatieve club ondernemers die elkaar kan versterken en helpen. Een gezond organisme.

Op de vraag wat de winsten zijn van Coehoorn op sociaal vlak binnen de buurt en werkomgeving antwoordt hij: "Toen we begonnen was er niets te ontdekken qua publieke sociale cohesie, maar dit is heel mooi bijgedraaid. Mensen uit de buurt zijn betrokken bij het project, werken mee op vrijwillige basis, gebruiken de nieuwe bedrijvigheid als kansvergroter op de arbeidsmarkt of om uit de sociale uitsluiting te komen. Mensen groeten elkaar en voelen zich betrokken bij de openbare ruimte. Het café heeft meerdere mensen kunnen helpen bij het vinden van richting in het (werkend) leven, het vinden van contact en vriendschap." Iets waar iedereen trots op mag zijn.

Volgende > Harm Giesen, Willem Jakobs, Stefanie Hesseling

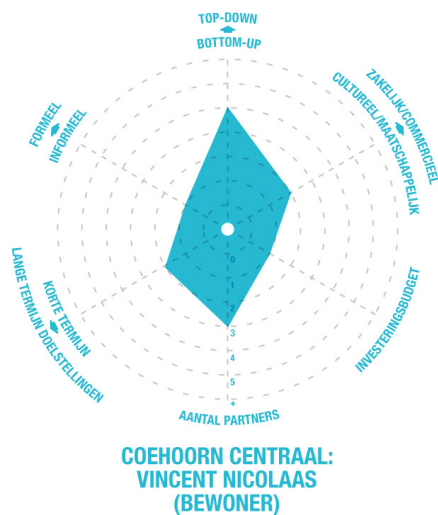

Harm Giesen (productontwerper BY HARM) is huurder en heeft zich gevestigd in Coehoorn omdat het midden in het centrum lag bij het station, er een relatief lage huurprijs werd gevraagd en omdat er veel creatieve ondernemers in de buurt waren. Er zijn veel successen van individuele bedrijven en ook Stella by Starlight en het park zijn een succes. Hij merkt dat er relatief weinig contact is tussen de gevestigde ondernemers. Dit zou meer aandacht mogen krijgen de komende jaren. De communicatie met Peter en Paul kan beter.

Willem Jakobs Jakobs is landschapsarchitect en parkregisseur van het Coehoornpark. Hij heeft op eigen initiatief en in samenwerking met diverse partijen (buurtbewoners, NL Greenlabel, Café Stella, Gemeente Arnhem, Alliander, CoehoornCentraal, e.a.) een braakliggend terrein in korte termijn getransformeerd tot het Coehoornpark. Willem zorgt naast het ontwerp en realisatie voor de verdere ontwikkeling van het park tot een groene ontmoetingsplek in de wijk. Hij is gemiddeld een halve dag per week werkzaam aan het project en doet dit vooral vanuit zijn ambitie een bijzondere openbare ruimte in Coehoorn te realiseren. Als succesfactor benoemt hij het wederzijdse vertrouwen en improvisatietalent van de betrokkenen en de kunst om met beperkte middelen veel te bereiken.

Stefanie Hesseling is ondernemer bij KunstLAB Arnhem. Dit is een initiatief om interdisciplinaire samenwerking (tussen zowel de kunsten onderling als kunst, wetenschap en techniek) te stimuleren en op basis daarvan innovatieve projecten op te zetten met een interactief element. Bovendien wil KunstLAB een platform zijn voor gelijkgestemden. In Coehoorn voelden zij diezelfde hang naar experiment en verbinding. Zij zijn in januari 2014 gestart in CC2 met een straalkacheltje (want nog geen verwarming) en telefoon als hotspot (want nog geen internet). Momenteel zijn zij verantwoordelijk voor het dagelijks beheer van CC2, wat betekent dat ze het pand openen, bemannen en zorgen dat de flexwerkplekken en boardroom een prettige plek zijn om te werken. Hier is verder geen contractuele overeenkomst aan verbonden. In ruil voor het dagelijks beheer morgen zij de ruimte gebruiken voor KunstLAB zonder daarvoor geldelijke huur te betalen.

Volgende > Vincent Nicolaas

Vincent Nicolaas is buurtbewoner en woont naast Stella by Starlight. Hij hoopt dat Coehoorn ervoor zorgt dat het prettiger wonen is in de buurt en dat er meer binding is tussen de bewoners. Hij ziet de aanleg van het park als een groot succes en laat er iedere dag zijn kippen uit. Ook de vulling van de voormalig leestaande panden met creatieve ondernemers ziet hij als een groot gewin. Wel ziet hij nog wat gemis in communicatie richting te bewoners en is niet helemaal duidelijk waar Coehoorn uiteindelijk naartoe streeft. Hier zijn enkele citaten uit het schriftelijk interview met Vincent:

“Vanaf het begin is er zichtbaar geprobeerd de buurt te betrekken. Ook heb ik gezien dat er getracht is een brug te slaan tussen de bewoners enerzijds en anderzijds de (nieuw te vestigen) creatieve ondernemers. Het is echter voor veel bewoners nog steeds onduidelijk wat er nou precies beoogd wordt met dit project. Ook lijkt het, na een stroom aan zichtbaar ontplooiende initiatieven, de afgelopen zes maanden wat stil te staan. Er zijn weinig nieuwe ontwikkelingen en ook de communicatie blijft hierin achter. Een voorbeeld hiervan is het maandelijkse buurtkrantje wat ik al een tijd niet heb gezien”.

“Duidelijk is dat de intentie er is om de buurt leefbaarder te maken. Dat is ontzettend mooi! Voor dit project was Coehoorn een levenloos gebied in het hart van de stad. Met alle initiatieven rond het project Coehoorn Centraal is er zichtbaar een enorme vooruitgang in leefbaarheid. Alleen is mij nog niet geheel duidelijk welke doelen er zijn. Ook is niet helemaal helder wat dan de definitie moet zijn van een ‘leefbaardere’ buurt. In die zin is er nog weinig cohesie tussen zowel organisatie, bewoners en ondernemers.”

“Gezien de nog relatieve korte duur van het project is dat op zichzelf niet vreemd, dit heeft tijd nodig. Wel zie ik vooral in de communicatie van het project m.b.t. de ambities en doelstellingen nog kansen voor verbetering. Dit met als doel de buurt in zijn geheel meer te betrekken, maar ook om bijvoorbeeld de successen van het project te delen en meer draagvlak te creëren. Het is nu nog te veel een top-down verhaal, terwijl volgens mij het juist de bedoeling is om een bottom-up situatie te doen laten ontstaan.”

“Als buurman ben ik blij met het project en heeft het voor mij enorme bijgedragen aan plezieriger wonen geleverd! Het inspireert ook, het beweegt mij om vooral rondom het huis een actievere bijdrage te leveren aan de buurt. Ik ben dan ook reuze benieuwd naar hoe het zich verder ontwikkelt en waar het project naartoe gaat de aankomende jaren.”